

Pedagogisch werkplan

PSG de Horizon

Kinderopvang
Spelenderwijs

januari 2024

Inhoud

Inleiding.....	4
Visie Spelenderwijs.....	4
Hoofdstuk 1 De peuterspeelgroep	6
1.1 De speelleeromgeving.....	6
1.2 Dagindeling.....	8
1.3 Samenwerking met de school	8
1.4 Verantwoordelijkheid.....	8
1.5 Achterwachtregeling	8
Hoofdstuk 2 Medewerkers op de locatie	9
2.1 Stagiaires	9
2.2 Vrijwilligers	10
Hoofdstuk 3 Voor- en vroegschoolse Educatie (VVE)	11
3.1 Het werken met Piramide op PSG de Horizon	12
4.1 Doorgaande lijn	14
4.2 Zorgen delen.....	14
4.3 De samenwerking met andere organisaties.....	15
4.4 Pedagogisch beleidsontwikkeling en coaching	15
4.5 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.....	16
Hoofdstuk 5 Samenwerking met ouders.....	17
5.1 Mentorschap	17
5.2 Oudergesprekken	17
5.3 Intake.....	17
5.4 Wennen	18
5.5 Halen en brengen	18
5.6 Afwezigheid melden	18
5.7 Communicatie met ouders	18
5.8 Medezeggenschap.....	19
5.9 Klachten	19
Hoofdstuk 6 Gezondheid en veiligheid	19
6.1 Eten en drinken	19
6.2 Zieke kinderen	19
6.3 Ongevallen.....	20
6.4 Medicijngebruik.....	20
6.5 “Vier ogen principe”	20
6.6 Risico-inventarisatie	21

6.7 Huisregels	21
6.8 Calamiteiten	22
6.9 GGD.....	22

Inleiding

Dit is het pedagogisch werkplan van de opvang van peuterspeelgroep (PSG) de Horizon. Het pedagogisch werkplan is de praktische uitwerking van het pedagogisch beleid van Stichting Spelenderwijs IJsselgraaf. Jaarlijks evalueren we het pedagogisch werkplan en waar nodig stellen we bij. Dit pedagogisch werkplan is een plan over visie, werkwijze en omgangsvormen binnen peuteropvang de Horizon.

Het bijzondere van de kinderopvang van Stichting Spelenderwijs is dat het altijd is gekoppeld aan een basisschool van Stichting IJsselgraaf, de Stichting voor openbaar primair onderwijs in Doetinchem, Bronckhorst en Doesburg. Per locatie wordt gekeken welke opvangvorm wenselijk is en wordt deze integraal verbonden met de basisschool. Dit gebeurt altijd onder de regels van de wet Kinderopvang en wordt afgestemd op de leeftijdsgroep van de kinderen. Dit betekent dat er zowel sprake kan zijn van peuteropvang voor kinderen van 2-4 jaar als van buitenschoolse opvang voor kinderen tussen 4-13 jaar.

Het pedagogisch beleidsplan van Stichting Spelenderwijs IJsselgraaf, hier na te noemen Spelenderwijs, vormt de basis voor de werkplannen op de verschillende locaties. Het pedagogisch werkplan is een interne handleiding voor de medewerkers waarin de concrete uitwerking van de visie van Spelenderwijs en de werkwijze op de locatie staat beschreven. Het pedagogisch beleidsplan vormt samen met het pedagogisch werkplan één geheel.

De pedagogisch medewerker begeleidt en ondersteunt kinderen in hun leerproces, uitgaande van de belevingswereld van kinderen. Dit gebeurt in goed overleg én in samenwerking met ouders.

Het pedagogisch werkplan is tot stand gekomen met behulp van de medewerkers, de leidinggevenden en de ouders, waar mogelijk. Het pedagogisch werkplan is een dynamisch gegeven en blijft zich in de loop van de tijd steeds verder ontwikkelen. Bijvoorbeeld naar aanleiding van nieuwe inzichten of signalen van de pedagogisch medewerkers of ouders.

Visie Spelenderwijs

We baseren ons handelen op de overtuiging dat elk kind de moeite waard is. Aandacht, acceptatie en gezien worden leiden ertoe dat kinderen zich prettig en gewaardeerd voelen. Er is ruimte voor elk kind, ieder met een eigen ontwikkeling met een eigen manier en tempo. We creëren een omgeving die kinderen motiveert om zich verder te ontwikkelen en op meer dan alleen cognitief gebied.

Autonomie en welbevinden zien we als pijlers voor een goede en gezonde ontwikkeling van kinderen. We willen bijdragen aan het groeien en bloeien van kinderen zodat zij met een positief zelfbeeld en zelfvertrouwen in de wereld komen te staan.

Het woord 'samen' is veelzeggend voor onze aanpak. Naast de individuele aandacht voor kinderen zijn we erop gericht om kinderen te leren op een goede manier met elkaar om te gaan. Onze verbondenheid aan het openbaar onderwijs betekent dat we ook binnen de kinderopvang kinderen leren rekening houden met verschillen en andere culturen en overtuigingen te respecteren.

Dat we in een kennissamenleving leven betekent dat we in aansluiting op het onderwijs ook aandacht besteden aan vaardigheden en competenties die nodig zijn om te functioneren in de 21e eeuw. Kinderen leren altijd, overal, hun leven lang en in een verschillend tempo. Moderne technologie maakt een onmisbaar deel uit van het leerproces van kinderen. Kinderen leren steeds meer hun eigen leerproces vorm te geven en we zien hierin voor onszelf een begeleidende en coachende rol weggelegd.

In dit werkplan komen deze doelen terug wat betreft de specifieke invulling voor deze locatie.

Speerpunten:

- Spelenderwijs biedt elk kind de ruimte om zich op zijn eigen manier en tempo te ontwikkelen in een veilige en vertrouwde omgeving. De pedagogisch medewerkers stimuleren de emotionele, sociale, creatieve, lichamelijke en verstandelijke ontwikkeling van het kind.
- Een goede relatie tussen pedagogisch medewerker en kind is belangrijk, evenals een goede samenwerking tussen pedagogisch medewerker en ouders. Ouders zijn hoofdvantwoordelijk voor de opvoeding. De pedagogisch medewerkers delen deze verantwoordelijkheid met de ouders.
- Binnen Spelenderwijs worden bij de opvoeding algemeen aanvaarde regels en normen gehanteerd. Pedagogisch medewerkers gaan op een opbouwende en stimulerende manier om met het gedrag en de emoties van de kinderen. Deze positieve opvoedingsaanpak draagt bij aan het zelfvertrouwen en positieve zelfbeeld van kinderen.
- Kinderen worden gestimuleerd dagelijks buiten te spelen en er worden creatieve, muzikale, bewegings-, taal- en denkactiviteiten georganiseerd.
- Talentontwikkeling van kinderen is een speerpunt. Een activiteitenaanbod wordt in afstemming met de school waaraan de kinderopvang verbonden is, ontwikkeld. Dat betekent dat we de ontwikkeling van kinderen volgen en aansluiten op datgene waar ze goed in zijn of wat ze leuk vinden om te doen en waar zij zich verder in willen ontwikkelen.

Elke locatie van Spelenderwijs voldoet aan alle eisen op het gebied van (brand-) veiligheid en hygiëne. Er is een beleid op hygiëne, een calamiteitenplan en een aantal pedagogisch medewerkers per locatie zijn in het bezit van het certificaat Bedrijfshulpverlener.

Visie OBS De Horizon en PSG de Horizon

Binnen ons aanbod is de samenwerking en een goede sociaal emotionele ontwikkeling van belang. Zo wil De Horizon en PSG de Horizon kinderen laten groeien, leren leren, leren samenwerken. Samen leren groeien is daarom het motto van de school en de peuterspeelgroep.

Als leidraad voor dit pedagogisch werkplan dienen vier basisdoelen:

- wij willen dat kinderen zich bij ons individueel en sociaal kunnen ontwikkelen;
- wij willen dat kinderen bij ons kunnen spelen en ontwikkelen;
- wij willen dat kinderen bij ons in contact komen met andere kinderen;
- wij willen kinderen een fysiek en emotioneel veilige omgeving bieden.

Wij gaan ervan uit dat kinderen een natuurlijke kracht hebben om zich te ontwikkelen en dat ze geboren worden met veel mogelijkheden in zich. Wij zien het kind als een onderzoeker en ontwikkelaar. Kinderen mogen op hun eigen manier de wereld ontdekken. Dat ontdekken gaat door communiceren, onderzoeken, spel en activiteiten. Een kind dat naar de peuteropvang, hierna te noemen peuterspeelgroep, gaat draagt echter al een bagage aan ervaringen met zich mee waardoor het gedeeltelijk al gevormd is.

Hoofdstuk 1 De peuterspeelgroep

De peuters worden opgevangen in één stamgroep van maximaal 16 kinderen in een eigen groepsruimte in OBS De Horizon. Er werken altijd twee vaste pedagogisch medewerkers op de groep. In de groepsruimte is een keuken en verschoontafel aanwezig, en er is een aangrenzende toiletruimte. De groepsruimte is gezellig ingericht en afgestemd op de leeftijd van de kinderen. Zodra het mogelijk is gaan de kinderen naar buiten om te bewegen, fietsen en met zand te spelen. Alle peuters kunnen vanaf 2 jaar naar de peuterspeelgroep en komen minimaal twee dagdelen á 4 uur per week. De peuterspeelgroep is tijdens schoolweken, met uitzondering van officiële feestdagen en een eventuele studiedag, maandag-, dinsdag-, woensdag- en donderdagochtend open van 8.30 tot 12.30 uur. De combinaties van de twee dagdelen kunnen verschillen afhankelijk van de beschikbaarheid en voorkeuren van de ouders. Doelgroep peuters komen uiterlijk vanaf de leeftijd van 2,5 jaar vier dagdelen per week. Het aanbod voorschoolse educatie is zodanig ingericht dat een kind vanaf de dag dat het tweeënehalf jaar oud wordt in anderhalf jaar ten minste 960 uur voorschoolse educatie kan ontvangen. De VVE indicatie wordt afgegeven door het consultatiebureau. Zij stimuleren de ouders om hun peuter zo vroeg als mogelijk aan te melden bij de peuterspeelgroep. Met het consultatiebureau is er regelmatig overleg. Zowel het consultatiebureau als de pedagogisch medewerkers wijzen de ouders op het belang van VVE en op de verplichte afname en deelname van vier dagdelen per week.

1.1 De speelleeromgeving

De inrichting van de ruimte is een speel – en leeromgeving en kent een heldere structuur. Vaste plekken waar materialen zijn uitgestald zorgen ervoor dat het de kinderen duidelijk is waarmee ze kunnen spelen. De materialen zijn schoon en veilig.

Er zijn hoeken ingericht die aansluiten op de verschillende ontwikkelingsgebieden.

De speelomgeving is in balans en straalt rust uit. Door regelmatig een aantal materialen te wisselen maken we de ruimte tegelijkertijd betrouwbaar en interessant. Als kinderen te veel materialen krijgen aangeboden, snuffelen ze overal even aan, maar komen moeilijker tot spel.

Bij het inrichten van het lokaal wordt er rekening gehouden met de verschillen in leeftijd en verschillen in ontwikkelingsniveau. Bij ons is divers speelgoed in meervoud beschikbaar, kinderen kunnen zo elkaars spel imiteren, waardoor de eerste vormen van samenspel ontstaan.

Om tegemoet te komen aan de verschillende behoeften van de kinderen bieden we keuze mogelijkheden in gevarieerde materialen. De materialen voor zelfstandig spel liggen op ooghoogte van de kinderen zodat ze zelf kunnen pakken en terugzetten. Wij observeren het spel zodat we het voor een volgende keer kunnen uitbreiden en verdiepen.

De hoeken sluiten aan op de behoeften van kinderen, b.v. handelen met materialen, bouwen, rustig een boekje lezen, bewegen, rollenspel of muziek maken. Tegelijkertijd zijn de hoeken bedoeld om de kinderen uit te dagen om zich op verschillende ontwikkelingsgebieden te stimuleren tijdens zelfstandig spelen en werken in hoeken. Wij zorgen ervoor dat de belangrijkste ontwikkelingsgebieden altijd worden aangesproken en dat de andere worden afgewisseld.

Enkele voorbeelden van hoeken:

Ontdekhoeke

In de ontdekhoeke kunnen kinderen allerlei ontdekkingen doen met concrete materialen die aansluiten bij het thema. De hoeke krijgt bv. Een sfeerinrichting die aansluit bij de seizoenen. De kinderen onderzoeken de materialen in de ontdekhoeke met hun zintuigen. Ze bekijken bv. De herfstmaterialen met loeppotjes, bestuderen het mos op de takken, ruiken en voelen dennenappels, kastanjes.

Denkhoek

In denkhoek worden kinderen uitgedaagd om allerlei denk – en rekenproblemen op te lossen. Bij de herfst bv. het sorteren/tellen van herfstschatten, bij sinterklaas het inpakken van cadeautjes met papier vormen/tellen klein/groot.

Ontwikkelingsmateriaal

Ontwikkelingsmateriaal is zo ontworpen dat kinderen nieuwsgierig worden te ontdekken hoe het materiaal werkt. Het heeft als doel om kinderen via verschillende stappen van waarnemen en denken naar rekenontwikkeling te leiden. In de materialen zit een ordening die de kinderen ontdekken. Zo leren ze op basis van kenmerken, bv. de begrippen lang/kort, of een denkprincipe zoals seriëren van groot naar klein.

Huishoek

De huishoek is voor de kinderen het meest vertrouwd, omdat de inrichting en de materialen aansluiten bij hoe het thuis is. Er staat bv. een fornuisje met pannen en servies, een tafeltje met stoelen, een bedje, een telefoon, verschillende poppen en verkleedkleden, aangepast aan thuis. De kinderen kunnen er onder andere handelen met bakjes, pannen, servies, kleding, boodschappentas. Ook kunnen ze de thuissituatie imiteren en allerlei huiselijke en sociale situaties uitspelen, zoals een baby verzorgen, koken, bellen . . .

Taalhoek

De taalhoek is een Boekenhoek met een bank/stoel/kussens om samen een boek te lezen.

De kinderen kunnen de prentenboeken van de boekenplanken pakken.

Het interactief voorlezen staat centraal. Op de vertelafel/koffer liggen onderwerpen en materialen die horen bij het prentenboek. De materialen zijn essentieel voor het verhaalbegrip.

*Boekenpretuitleen: Boekenpret is een methode om jonge kinderen te laten ontdekken dat je veel plezier kunt beleven aan voorlezen. De bedoeling is de taalontwikkeling te stimuleren, waardoor de aansluiting bij het leesonderwijs vergemakkelijkt en kinderen de gelegenheid krijgen zich uiteindelijk te ontwikkelen tot goede lezers. Elke week nemen de kinderen een zelfgekozen boekje mee naar huis, beurtelings mag de logeerbeer mee die alleen kan slapen als hij wordt voorgelezen.

Beeldende hoek

In de beeldende hoek wordt creativiteit in het beeldende werken gestimuleerd. Door te handelen met de materialen ontwikkelen de kinderen ook hun motoriek. De materialen mogen de kinderen voor een deel zelf uit de kast pakken. Wij bieden de kinderen regelmatig nieuw materiaal aan waar ze mee kunnen experimenteren en zich creatief uiten. Te denken valt aan gekleurd papier, klei, (vinger)verf, potloden, kwasten, plaksel, kosteloos materiaal, etc.

Bouw/constructiehoek

In de bouw- en constructiehoek liggen allerlei blokken (magnetisch) of duplo van verschillende kleuren, grootte en vormen die kinderen uitnodigen om bouwwerken te maken. Er ligt wereld spel materiaal bij wat aansluit op het thema.

Voorbeelden zijn twee – en driedimensionaal, zo kan het de kinderen inspireren om zelf te bouwen en constructies te maken.

Bij elk thema worden de materialen verwisseld zodat de omgeving blijft prikkelen en uitdaagt tot spel passende bij het thema. Jonge kinderen leren het meest van activiteiten die aansluiten bij hun belevingswereld en interesses. Daar zijn ze uit zichzelf voor gemotiveerd. Betekenisvol leren is het uitgangspunt bij de thema's.

1.2 Dagindeling

De kinderen worden 's morgens door hun ouders/verzorgers naar de speelgroep gebracht. Nadat de jas (liefst zelfstandig) is opgehangen en het meegebrachte fruit op de kast is gelegd mogen zij hun foto op het fotobord hangen. Op deze manier is het voor de kinderen duidelijk welke kinderen er zijn om te spelen, voor de ouders daarnaast fijn om de namen van de speelgenootjes te lezen.

Wij werken met een vast dagritme om structuur en regelmaat (veiligheid) te bieden.

Globaal ziet een dag, voor kinderen vanaf 2 jaar op de peuterspeelgroep er als volgt uit:

08.30 – 08.45 uur:	De kinderen worden gebracht Spelinloop, ouders spelen nog even mee met de kinderen. Maandag en dinsdag Boekenpret uitleen.
08.45 – 09.10 uur:	Groepsexploratie (grote groep); presentie/dagritme/korte introductie thema
09.10 – 10.25 uur:	Gedifferentieerd (vrij)spel (planbord) / interactief voorlezen
10:25 – 10:45 uur:	Handen wassen / fruit eten en drinken
10:45 – 11:10 uur:	Toiletronde /opruimen
11:10 – 11:50 uur:	Buiten spelen of bewegingsspel binnen
11.50 – 12.00 uur:	Handen wassen / tussendoortje
12.00 – 12.15 uur:	Educatief filmpje / kleien o.i.d.
12.15 - 12.20 uur:	Jassen aantrekken / afscheidsritueel
12.20 – 12.30 uur:	Ophalen ouders

1.3 Samenwerking met de school

Mede door de (kleine) omvang van de locatie kennen de medewerkers elkaar. Leerkrachten van de groepen 1/2 en de pedagogisch medewerkers hebben regelmatig contact (koppeloverleg).

Er is een doorgaande leerlijn. De leerlijn loopt tot 6 jaar.

De piramidemethode heeft tussendoelen die thematisch ieder jaar wordt herhaald; elk jaar exploreren de kinderen het thema op een hoger niveau en met een andere invalshoek.

Op het moment dat kinderen 4 jaar worden, worden de gegevens uit het peutervolgsysteem CITO, met toestemming van de ouders zowel warm als koud overgedragen aan de school. De overdracht van het peutervolgsysteem heeft als doel de leerkracht te informeren over de ontwikkeling van het kind zodat zij van tevoren weet hoe zij het kind zo optimaal mogelijk kan opvangen in de onderbouw van de basisschool. Ook er bestaan mogelijkheden om samen activiteiten te ondernemen en elkaar te ontmoeten tijdens thema's. Uitgangspunt is dat er altijd voldoende en voor de kinderen vertrouwde medewerkers aanwezig zijn, de betreffende ruimte is toegerust op de doelgroep.

In het locatieplan (Horizon/PSG de Horizon) staat beschreven wat de peuters en basisschoolkinderen specifiek op deze locatie nodig hebben lettende op de verbondenheid met de buurt en de wijk.

Ook staat beschreven hoe de doorgaande leerlijn en de zorgstructuur vorm krijgt.

1.4 Verantwoordelijkheid

De eindverantwoordelijkheid voor de peuterspeelgroep berust bij de operationeel manager van Spelenderwijs. De eindverantwoordelijk voor de school ligt bij de directeur van OBS De Horizon. Op het gebied van samenwerking, doorgaande lijn, zorgkinderen, gezamenlijke thema's en/of ontwikkelingen die zowel de opvang als de school aangaan, is er regelmatig overleg. Hierbij zijn ook de interne begeleiders van de school betrokken.

1.5 Achterwachtregeling

Op de groepen werken elke dag twee pedagogisch medewerkers. Bij calamiteiten kunnen de medewerkers een beroep doen op medewerkers van de basisschool/hoofd BHV 'er.

Tijdens breng- en ophaaltijden kan de pedagogisch medewerker in geval van een calamiteit ook een beroep doen op de ouder die zijn kind komt brengen.

Hoofdstuk 2 Medewerkers op de locatie

De pedagogisch medewerkers op de peuteropvang zijn in het bezit van een Nederlands certificaat 3F en/of HBO diploma en hebben een certificaat VVE in hun bezit. Door het volgen van trainingen en studiedagen worden kennis en vaardigheden onderhouden om te voldoen aan de gemeentelijke eisen. In ons jaarlijks opleidingsplan stellen wij vast op welke wijze de kennis en vaardigheden van de pedagogisch medewerkers en de voorschoolse educatie worden onderhouden. Tevens beschikken al onze medewerkers over een VOG.

2.1 Stagiaires

Stichting Spelenderwijs heeft een beleidsplan Beroeps Praktijk Vorming (BPV). Dit beleidsplan dient als kader voor een efficiënte en effectieve uitvoering van de BPV. Het beleidsplan is ontwikkeld, met als doel voor iedereen duidelijk te maken wat de visie op leren is binnen de BPV, hoe de BPV binnen Stichting Spelenderwijs IJsselgraaf is georganiseerd en dat de kwaliteit van de BPV wordt bevorderd en bewaakt.

Stichting Spelenderwijs IJsselgraaf is van mening, dat opleiden in de praktijk op een goede en professionele wijze dient te gebeuren. Zij vindt het opleiden en effectief leren belangrijk en zij voelt zich mede verantwoordelijk voor de opleiding van leerlingen en stagiaires en zij wil een aantrekkelijke werkgever zijn voor zowel huidige als toekomstige medewerkers.

Stichting Spelenderwijs IJsselgraaf schept zodanige voorwaarden voor de BPV, zodat de praktijkopdrachten kunnen worden afgerond. Dit impliceert het volgende:

- De begeleiding is afgestemd op het niveau van de stagiaire en de fase van het leerproces;
- De begeleiding sluit in haar methodiek aan bij het leren-leren concept en bevordert op die wijze de zelfstandigheid en de eigen verantwoordelijkheid van de student/stagiaire voor zijn eigen leerproces.
- De begeleiding bevordert de transfer bij de stagiaire door hem in de werksituatie geleerde beroepsvaardigheden toe te laten passen in verschillende situaties.

Zowel de voorbereiding op school als de Beroeps Praktijk Vorming moeten de stagiaire in staat stellen de opdrachten te behalen. De Beroeps Praktijk Vorming vormt een essentieel onderdeel van het proces van het leren van het beroep.

Onze locatie is een erkend leerbedrijf. Er zijn regelmatig stagiaires van verschillende niveaus en opleidingen. Zij worden door een vaste pedagogisch medewerker van de groep begeleid. De stagiaire staat boventallig op de groep.

De stagiaires kunnen van de volgende studierichtingen komen:

- Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang (niveau 4);
- Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang (niveau 3).

Afhankelijk van de opleiding en leerjaar van de stagiaire kan de duur en frequentie van aanwezigheid verschillen. Een stagiaire moet in het bezit zijn van een geldige Verklaring omtrent Gedrag (VOG).

Taken en verantwoordelijkheden stagiaire

Het uitgangspunt is dat een stagiaire alle taken uit mag voeren, die ook de vaste groepsleiding in het takenpakket heeft. Het is echter afhankelijk van de mate van inzicht en niveau van werken, wat een stagiaire precies tot haar takenpakket kan rekenen. De stagiaire wordt geacht om eerst goed te kijken en te vragen. Daarna kunnen steeds meer taken aan haar takenpakket worden toegevoegd. Dit toevoegen van taken kan zowel op initiatief van de stagiaire als van de teamleden gebeuren. Het team helpt de werkbegeleider en de stagiaire bij de dagelijkse werkzaamheden. De directe collega's

moeten daarom op de hoogte zijn van de leerdoelen en het functioneren van de stagiaire. De teamleden kunnen de stagiaire wegwijs maken, helpen en daar waar nodig aanspreken en feedback geven. We zijn ons ervan bewust dat de dagelijkse routine niet de routine is van de stagiaire. De pedagogisch medewerker is een professional, de stagiaire is in opleiding.

2.2 Vrijwilligers

Stichting Spelenderwijs IJsselgraaf heeft een vrijwilligersbeleid. Met dit beleidsplan worden de rechten en plichten van vrijwilligers vastgesteld. Hierdoor ontstaat er helderheid omtrent de inzet van vrijwilligers. We willen hiermee duidelijkheid geven aan zowel beroepskrachten als vrijwilligers over hoe met vrijwilligers wordt gewerkt in de organisatie.

Vrijwilligers verrichten aanvullende werkzaamheden, direct of indirect ten behoeve van de peuters. Het vrijwilligerswerk is een ondersteuning van het werk dat verricht wordt door de beroepskrachten, maar is geen vervanging daarvan. Vrijwilligers worden dus altijd boven formatief ingezet.

Vrijwilligers ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden. De vrijwilliger werkt altijd onder aansturing van een beroepskracht. De beroepskracht coördineert de werkzaamheden van de vrijwilliger en draagt de eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering van de activiteiten en dienstverlening. Bij Spelenderwijs dient een vrijwilliger te voldoen aan onderstaand profiel:

- leeftijd vanaf 18 jaar;
- opleiding van minimaal VBO/Vmbo-niveau;
- bij voorkeur al ervaring in de omgang met peuters;
- een open houding hebben;
- in staat zijn tot het zelfstandig uitvoeren van taken;
- de doelstelling van Stichting Spelenderwijs IJsselgraaf kennen en onderschrijven;
- bereidheid tot samenwerken en overleg is van belang;
- afspraken nakomen;
- zich voor een bepaalde periode of klus te verbinden;
- afhankelijk van de functie wordt een minimumeis aan uren gesteld; dit is een gemiddelde van vier uur per week;
- draagt bij aan een gezellig, veilig, stimulerend en positief groepsklimaat;
- dient vooraf een 'Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)' te kunnen overleggen, van niet ouder dan twee maanden.

Taakomschrijving vrijwilliger

Tijdens de openingstijden van de peuterspeelgroep biedt de vrijwilliger de beroepskracht ondersteuning door te helpen met het groepswerk. De werkzaamheden kunnen bestaan uit bijvoorbeeld: met de kinderen meespelen, voorlezen aan een groepje kinderen, helpen bij het eten en drinken geven, helpen met verschonen, helpen met het maken van een werkje etc. Een en ander vindt altijd plaats in overleg met de verantwoordelijke beroepskracht en de activiteiten worden getoetst aan het pedagogisch beleidsplan. De vrijwilliger draagt geen verantwoordelijkheid voor de groep of het gebouw/de ruimte waarin de groep zich bevindt.

Op dit moment is er één vrijwilliger werkzaam op PSG de Horizon.

Hoofdstuk 3 Voor- en vroegschoolse Educatie (VVE)

PSG de Horizon werkt volgens de erkende VVE methode Piramide. VVE staat voor Voor- en Vroegschoolse Educatie. In deze inzichtelijk methode worden 4 opvoedingsbegrippen gehanteerd die altijd met elkaar samenhangen:

- Initiatief van het kind
- Initiatief van de beroepskracht
- Psychologische nabijheid
- Psychologische afstand

Initiatief van het kind

Het initiatief van het kind is van het begin tot eind van de opvoeding belangrijk. Kinderen moeten gestimuleerd worden om zelf initiatieven te nemen. PSG de Horizon geeft dit vorm door ervoor te zorgen dat de groepsruimten ingericht zijn met voldoende uitdagend materiaal en dat de ruimten uitlokken tot divers spel. Zo krijgen kinderen ruime gelegenheid tot ontplooiing van eigen initiatieven.

Initiatief van de beroepskracht

PSG de Horizon streeft ernaar de kinderen op de volgende wijze te ondersteunen:

- Met het kind samen iets ondernemen
- Voordoen en vertellen - Verbale aanwijzingen geven
- Emotioneel ondersteunen

Nabijheid

Ieder kind heeft de basisbehoefte zich veilig te voelen. PSG de Horizon streeft ernaar dat alle kinderen zich op hun gemak voelen. Ze moeten zich "welbevinden" voordat ze openstaan voor nieuwe ervaringen. Om ervoor te zorgen dat elk kind zich veilig voelt bouwt de beroepskracht een vertrouwensband op met elk kind. De beroepskracht signaleert waarnemingen van kinderen en heeft een sensitieve responsieve houding. Dit zal ervoor zorgen dat kinderen zich begrepen en veilig voelen.

Afstand

Een veilige omgeving creëren is niet genoeg. Dat geeft rust en veiligheid, maar om zich verder te ontwikkelen heeft een kind ook uitdaging nodig. Daarnaast streeft PSG de Horizon ernaar om de leefwereld van de kinderen uit te breiden met nieuwe kennis en ervaringen. Het kind zal in kleine stapjes afstand gaan nemen van het bekende en uitdaging zoeken in nieuwe dingen. De beroepskracht doet dit door activiteiten aan te bieden, die vernieuwend zijn of waarin nieuwe materialen een rol spelen, of de nieuwe mogelijkheden van materialen aandacht krijgt. Tegelijk werkt PSG de Horizon volgens de richtlijnen van de CITO Piramide-methode, met bevinding en observatie.

Tutoring

Om de leertijd van kinderen die extra stimulering in ontwikkeling – of taal nodig hebben te verlengen, wordt er in deze Piramidemethode gebruik gemaakt van een tutor welke gelijktijdig mentor is. De tutoring is gekoppeld aan de projectstappen. Deze kinderen komen i.p.v. twee, vier dagdelen per week. De tutor geeft extra aandacht, individueel of in een klein groepje kinderen (en hun ouders). Bij de piramidemethode wordt er naast de ontwikkelingsgebieden veel aandacht besteed aan zelfstandig -, samenwerkend leren, interactief voorlezen en opbrengstgericht werken.

3.1 Het werken met Piramide op PSG de Horizon

Ongeveer vier weken werken we aan een thema aan de hand van een projectboek. Hieruit stellen we voor de groep een rijk aanbod samen. Er wordt aandacht besteedt aan de speelleeromgeving, interactieve groepsactiviteiten, differentiatie en samenwerking met ouders. De projecten hebben een opbouw van concreet naar abstract. Op deze manier kunnen we gericht werken aan de *tussendoelen die per ontwikkelingsgebied zijn opgesteld.

In elk projectboek zitten activiteiten gericht op de verschillende ontwikkelingsgebieden. Afhankelijk van het thema wordt op sommige ontwikkelingsgebieden een zwaarder accent gelegd. Bij het thema feest is er bv. meer aandacht voor de sociaal- emotionele ontwikkeling, bij het thema eten en drinken meer aandacht voor de waarneming proeven en ruiken.

*Tussendoelen

Het Nationaal expertisecentrum Leerplan Ontwikkeling SLO heeft in kaart gebracht wat kinderen aan het begin van groep 1 en aan het eind van groep 2 bereikt moeten hebben of ervaring mee hebben opgedaan. Door deze leidraad weten wij welke betekenisvolle situaties peuters moeten ervaren. Met Piramide werken we bewust aan specifieke doelen door beredeneerde keuzes te maken uit het activiteitenaanbod en aan te sluiten bij het niveau. Dit doen we door te bepalen welke doelen we willen bereiken. Deze doelen zijn de basis van Piramide. Naast de SLO doelen die zich richten op drie ontwikkelingsgebieden taal-, reken- en sociaal emotionele ontwikkeling, zijn spel, teken en schrijfmotoriek, dans, muziek, denkontwikkeling en persoonlijkheidsontwikkeling aanvullende doelen geformuleerd en uitgewerkt in projecten.

In elk projectboek staan overzichten waarin is te zien op welke doelen de activiteiten zijn gericht. Hiermee kunnen wij bepalen aan welke ontwikkelingsgebieden en welke tussendoelen we willen werken om een beredenerend aanbod realiseren.

Differentiatie

Piramide is bedoeld voor alle kinderen, maar de niveaus van de kinderen in onze groepen verschillen. We stemmen ons activiteiten aanbod af op de niveaus van de kinderen, zodat ze met voldoende zelfvertrouwen en een goed gevoel van competentie kunnen meedoen. Kinderen met een achterstand in hun ontwikkeling krijgen bij Piramide extra aandacht in de vorm van tutoring. Kinderen met een voorsprong in hun ontwikkeling krijgen activiteiten voor pientere kinderen aangeboden.

Pientere kinderen

Als kinderen boven de middelmaat uitsteken en meer uitdaging nodig hebben zijn er binnen Piramide extra activiteiten ontwikkeld zodat, het spel verrijkt wordt.

Evaluatie

Om op tijd te signaleren wanneer kinderen extra hulp nodig hebben, is het belangrijk hen goed te volgen in hun ontwikkeling. Wij gebruiken in de Piramide verschillende vormen van evaluatie die samen een goed beeld geven van de ontwikkeling van kinderen en informatie leveren voor het nemen van beslissingen om het spelaanbod te optimaliseren. Ook kunnen de gegevens gebruikt worden om ouders inzicht te geven in de ontwikkeling van hun kind en spelen ze een belangrijke rol bij de overdracht van een kind naar de basisschool.

Hoofdstuk 4 Volgen van kinderen

PSG de Horizon werkt met een jaarprogramma waar door het jaar heen alle ontwikkelingsgebieden thematisch aan bod komen. Per thema volgt een gedetailleerde uitwerking.

De pedagogisch medewerkers houden elke dag de ontwikkeling van kinderen in de gaten. Als het nodig is passen zij de begeleiding aan. Door te observeren, registreren en evalueren in drie niveaus, wordt ieder kind op systematische - en methodische wijze gevolgd;

- Dagelijks authentiek/observatie en portfolio
- Halfjaarlijks systematisch/observatielijsten en toetsen
- Diagnostisch individueel indien nodig / observaties en toetsen / eventueel specialist

De authentieke evaluatie en voorbeelden van wat het kind vanuit zichzelf kan, gebeuren in de natuurlijke omgeving. Er wordt gelet op de rijkdom van het spel, zelfstandigheid, betrokkenheid en het zelfsturend vermogen op het ontwikkelingsniveau van het kind.

In de portfolio wordt informatie verzameld voor beoordeling van spel/werk.

Er wordt systematisch geëvalueerd zodat voor alle kinderen dezelfde informatie verzameld wordt, beoordeeld volgens gestandaardiseerde normen. Dit geeft een objectief beeld van het kind en kan het onderwijs aanbod goed aansluiten bij het niveau van het kind.

Het systematische volgen gebeurt aan de hand van volgsysteem KIIK, een volledig digitaal volgsysteem bij 3.0 – en 3.6 jaar, zo nodig vaker. Op deze manier krijgen we goed inzicht in de totale ontwikkeling van de kinderen en hun welbevinden.

KIIK observatie en registratie heeft een doorgaande leerlijn met groep 1 & 2 van de basisschool. Kijk heeft beredenerend aanbod.

Op basis van de uitslagen kan de pedagogisch medewerker de nodige maatregelen treffen om het aanbod aan te passen en extra moeten stimuleren.

Ontwikkelingsgebieden die we in kaart brengen zijn:

- Omgaan met zichzelf
- Omgaan met de ander
- Zelfredzaamheid
- Spelontwikkeling
- Spraak – en taalontwikkeling
- Tekenontwikkeling
- Cognitieve ontwikkeling
- Ontluikende geletterdheid
- Ontluikende gecijferdheid
- Motoriek
  - Grote ontwikkeling
  - Kleine ontwikkeling

Dit doen wij bijvoorbeeld op onderstaande manieren:

M.b.t de taalontwikkeling:

Een goed taalvoorbeeld van de pedagogisch medewerker is belangrijk. Deze passen wij aan het niveau van het kind aan. Op een natuurlijke wijze wordt de taaluiting van het kind verbeterd, bijvoorbeeld door een verkeerd uitgesproken woord correct te herhalen. Een goede interactie met de pedagogisch medewerker en hun responsieve houding t.o.v. de taaluitingen van het kind zijn belangrijk. Kinderen krijgen zo het gevoel dat ze gehoord worden en durven zich te uiten.

Ook herhalen wij tijdens de groepsactiviteit en tijdens het vrije spel, geregeld de begrippen welke horen bij het thema.

Tevens een voorbeeld m.b.t. de sociaal-emotionele ontwikkeling:

Twee kinderen willen bv tegelijk op de glijbaan, en de één duwt de ander van de trap. We helpen de kinderen om zelfstandig met zulke problemen om te gaan. De pedagogisch medewerker wijst kinderen steeds op de gevolgen van hun gedrag. “Wat betekent het voor het andere kind als je hem van de trap afduwt? En hoe gaan jullie dit samen op lossen?”

M.b.t. motoriek (groot) Het kan het zijn dat een kind geen plezier heeft in het bewegen. De pedagogisch medewerker maakt bijvoorbeeld een leuk parcours, waardoor de peuter uitgedaagd wordt om mee te doen. Bij activiteiten wordt de peuter gestimuleerd (in nabijheid) mee te doen door bijvoorbeeld het trapje van de glijbaan op te lopen om daarna van de glijbaan te glijden.

Over het algemeen leveren de dagelijkse observaties in combi met de halfjaarlijkse - voldoende gegevens om te signaleren of een kind een achterstand of voorsprong heeft in zijn ontwikkeling. Voor een gedetailleerde analyse zijn diagnostische instrumenten beschikbaar. Vanuit de evaluaties worden vervolgstappen gezet welke in het werkplan worden meegenomen. Soms is er expertise nodig om tot een goed handel plan te komen, zie punt 4.

Tijdens de maandelijkse peuterbespreking worden de resultaten geëvalueerd door het pedagogisch team. De evaluaties worden vastgelegd en geregistreerd in KIIK!

Na observatie en evaluatie volgt een oudergesprek. Na de wenperiode, 3.0 -en 3.6 jaar, zo nodig vaker.

Dit gesprek vindt plaats aan de hand van een gesprekformulier.

Voordat het kind naar de basisschool gaat volgt een eindevaluatie waar ook de schriftelijke overdracht naar de basisschool wordt meegenomen.

4.1 Doorgaande lijn

De pedagogisch medewerkers werken binnen OBS De Horizon met een doorgaande observatielijns KIIK! Deze lijn loopt door t/m groep 3. Met toestemming van de ouders worden de gegevens uit KIIK! Zowel warm als koud overgedragen aan de school. De overdracht heeft als doel de leerkracht te informeren over de ontwikkeling van het kind zodat zij van tevoren weet hoe zij het kind zo optimaal mogelijk kan opvangen en begeleiden in de onderbouw van de basisschool.

4.2 Zorgen delen

De pedagogisch medewerkers werken samen met de ouders (onmisbaar). Bij zorgen over de ontwikkeling van het kind zetten zij in samenwerking - én met toestemming van de ouders een pad (handelingsplan) uit om het kind datgene te bieden wat het nodig heeft om te groeien. Zo nodig ondersteunen naast de VVE coördinator, de leidinggevende en interne begeleider van de basisschool de pedagogisch medewerker bij het signaleren van zorg, het stellen van een hulpvraag, het voeren van oudergesprekken, het opstellen van een handelingsplan, het uitvoeren van handelingssuggesties en het bewaken van afspraken. De pedagogisch medewerkers zijn bekend met afspraken over het bewaren van kind-gegevens en handelen daarnaar.

4.3 De samenwerking met andere organisaties

Voor advies/hulpvraag en in overleg met VVE coördinator kan de pedagogische medewerker contact opnemen met de verpleegkundige van het consultatiebureau, Centrum Jeugd en Gezin, logopediste, kinderfysiotherapeute of de zorgbemiddelaar van een observatiecentrum (O&AC/MEE/Kentalis). Er is een sociale kaart aanwezig is op de locatie.

Het consultatiebureau werkt nauw samen met het jeugdteam om de vroeg-signalering van risicokinderen (kinderen die risico lopen in de problemen te komen of een achterstand in hun ontwikkeling op te lopen) in overleg met de ouders te leiden naar voorschoolse voorzieningen waaronder de peuterspeelgroepen.

4.4 Pedagogisch beleidsontwikkeling en coaching

De kwaliteit van het pedagogisch handelen is een uitermate belangrijke factor voor goede kinderopvang. Niet alleen scholing maar ook coaching on the job zijn voor kwaliteitsstimulering geschikte instrumenten. Iedere pedagogisch medewerker heeft jaarlijks recht op coaching uren om zo aan de eigen professionele ontwikkeling te werken. Het vergroot de vak volwassenheid, de beroepstrots en het werkplezier van de medewerkers zodat zij er op hun beurt voor kunnen zorgen dat alle kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

De pedagogisch coach ondersteunt medewerkers bij het bewust bekwaam worden, binnen de pedagogische visie en werkwijzen van Spelenderwijs en helpt de pedagogisch medewerker om zich verder te ontwikkelen. De inzet van een functionaris voor beleidsontwikkeling draagt bij aan de ontwikkeling van het pedagogisch beleid en de implementatie van dit beleid op de locatie.

Bij de bepaling van het aantal coaching uren per locatie houden wij rekening met de vak volwassenheid van medewerkers en teams en de specifieke individuele coaching behoefte van de pedagogisch medewerkers. Bij de verdeling van de coaching uren zorgen we er voor dat elke pedagogisch medewerker een vorm van coaching ontvangt.

Voor Spelenderwijs zijn de manager Kinderopvang en de pedagogisch beleidsmedewerker/ coach verantwoordelijk voor de pedagogische beleidsontwikkeling, de implementatie hiervan en het verbeteren van de (pedagogische) kwaliteit op alle locaties. Hiervoor worden alle locaties regelmatig bezocht en worden er gesprekken met medewerkers gevoerd. Dit gebeurt zowel individueel, tijdens locatie overleggen en thema- en/of scholingsbijeenkomsten voor alle pedagogisch medewerkers.

Inzet pedagogisch beleidsmedewerker/coach in de VVE

Met ingang van 1 januari 2022 worden er extra uren pedagogisch beleid en coaching in de VVE ingezet om de kwaliteit van de pedagogisch medewerkers en van het pedagogisch beleid van de VVE te verhogen. De norm hiervoor bedraagt 10 uur per doelgroep peuter per locatie.

De pedagogisch beleidsmedewerker/coaches in de VVE zorgen voor een pedagogisch partnerschap met ouders en voor verbetering van de educatieve functie van de VVE. Zij zijn de spil in de ontwikkeling van het pedagogisch VVE-beleid en de implementatie daarvan op de werkvloer. Zij houden de pedagogisch medewerkers 'scherp' op de doelen van VVE en zorgen voor verankering, inspiratie en vernieuwing van de VVE. Zij kunnen de VVE en het effect daarvan op een hoger plan brengen, samen met de pedagogisch medewerkers.

De pedagogisch beleidsmedewerker/coach versterkt de vaardigheden van de pedagogisch medewerkers VVE door middel van coaching, het ontwikkelen en implementeren van beleidsvoornemens over bijvoorbeeld ouderbetrokkenheid en de doorgaande ontwikkellijn en op onderstaande thema's:

- werken met 'een beredeneerd aanbod voor VVE;
- stimuleren van de ontwikkeling van het jonge kind, in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling;
- volgen van de ontwikkeling van peuters en afstemmen van het aanbod op die ontwikkeling;
- betrekken van de ouders bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen;
- vormgeven aan de inhoudelijke aansluiting tussen voorschoolse - en vroegschoolse educatie (basisschool) en aan een zorgvuldige overdracht van het kind

Spelenderwijs heeft ervoor gekozen om per locatie 1 pedagogisch beleidsmedewerker/coach aan te stellen, voor zowel de peuterspeelgroep als de BSO om, samen met de school, te werken aan 1 doorgaande lijn 2 – 12 jaar en hierboven genoemde thema's.

Voor peuterspeelgroep de Horizon betekent de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach in 2024:

VVE locatie	VVE peuters	Aantal uren	Beleidsuren jaarbasis	Coaching per Fte	Totaal aantal uren pedagogisch beleidsmedewerker /coach per locatie in 2024
PSG de Horizon	8	80	50	10	120

4.5 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Met ingang van 1 januari 2019 werken wij volgens het protocol 'Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag voor de kinderopvang' (het protocol opgesteld door de brancheorganisaties, BOinK en Sociaal Werk Nederland). Dit is uitgebreid met een afwegingskader. Dit protocol bevat 3 delen:

1. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in de thuissituatie met het afwegingskader
2. Vermoeden van een geweld- of zedendelict door een medewerker
3. Seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

Alle medewerkers van Spelenderwijs volgen jaarlijks een scholing over de Meldcode en hoe om te gaan met, en te handelen bij, grensoverschrijdend gedrag.

Hoofdstuk 5 Samenwerking met ouders

De ouders en de pedagogisch medewerkers zijn samen verantwoordelijk voor de opvoeding van het kind. Voor een evenwichtige ontwikkeling is het van belang dat de opvoedingssituatie thuis en de peuterspeelgroep niet te ver uiteen liggen. Het is niet erg dat er verschillen zijn. Kinderen kunnen hier goed mee om gaan. Het is wel belangrijk dat ouders weten wat de verschillen zijn en dat zij deze ook respecteren.

Om kinderen goed te kunnen begeleiden is het noodzakelijk te investeren in een goed contact met de ouders. De kinderen, maar ook de ouders moeten zich welkom voelen bij PSG de Horizon. De pedagogisch medewerkers streven ernaar bij het halen en brengen alle ouders even te spreken. Zo kunnen dagelijkse zaken over het kind met elkaar uitgewisseld en afgestemd worden. Ouders kunnen te allen tijde met zorgen/vragen over hun kind een gesprek aanvragen bij de mentor.

5.1 Mentorschap

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. De mentor bespreekt periodiek de ontwikkeling van het kind met de ouders. Tevens is de mentor het aanspreekpunt voor de ouders bij vragen over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. Indien er bijzonderheden zijn, is de mentor het eerste aanspreekpunt. De mentor bouwt een vertrouwensrelatie op met de ouders. De mentor observeert het kind en brengt hierover verslag uit aan de ouders. Omdat de mentor de meeste informatie heeft over "haar" kinderen kan zij bij uitstek met ouders meedenken over opvoedkundige vragen.

Taken van de mentor

- Bijdrage leveren aan het intakegesprek/kennismaking op de groep.
- Kind-bespreking tijdens groepsoverleg.
- Welbevinden en de overstap van het kind maken (3 en 4 jaar).
- Gemaakte afspraken over het kind bewaken en bespreken.
- Bijhouden van het Kind-dossier.
- Bij beëindiging van de opvang, houdt de mentor een eindgesprek(je) met de ouders en geeft eventuele bijzonderheden – met toestemming van de ouders - door aan de schooldirecteur en/of de leerkracht van groep 1.

5.2 Oudergesprekken

We plannen op de peuterspeelgroep gesprekken met ouders. Na de wenperiode en de 1^e registratie KIJK!, bij 3.0 – en 3.10 jaar. KIJK! is een observatie instrument waar de ontwikkelingsverloop van jonge kinderen op diverse ontwikkelingsgebieden over langere tijd kan worden geobserveerd en geregistreerd. Ouders kunnen te allen tijde met zorgen/vragen over hun kind een gesprek aanvragen bij de mentor van hun kind

5.3 Intake

Met de ouders van nieuwe peuters van PSG de Horizon wordt een intakegesprek gevoerd. In dit gesprek worden ouders op de hoogte gesteld van de gewoonten en regels van de opvang op de groep en kunnen ouders vertellen over hun kind.

Het eerste contact met ouders/verzorgers vindt meestal in de eerste week plaats dat het kind de peuterspeelgroep komt bezoeken. Tijdens het intakegesprek informeert de pedagogische medewerker de ouder/verzorger over de gang van zaken op de peuterspeelgroep en verwijst zij naar informatie op de website. Ouders/verzorgers kunnen hun verhaal - en eventuele vragen over hun kind aan de pedagogisch medewerker kwijt. Zij vertellen over het 'reilen en zeilen' op de peuterspeelgroep.

5.4 Wennen

We vinden het belangrijk om aandacht te geven aan de eerste dagen van de kinderen op de opvang. Voor zowel het kind, de ouder als de pedagogisch medewerker is het wennen aan elkaar. Hoe we het wenschema invullen is afhankelijk van de leeftijd van het kind, het karakter en de mate waarin het kind zich over het algemeen op zijn gemak voelt bij nieuwe mensen. Tijdens de eerste dagdelen vragen wij ouders om bereikbaar te zijn, zodat de pedagogisch medewerkers eventuele aanvullende vragen kunnen stellen, of kunnen overleggen over hoe het gaat.

5.5 Halen en brengen

We hanteren breng- en ophaaltijden voor de rust in de groep. Tijdens deze breng – en ophaaltijden hebben wij gericht tijd om samen met de ouders en het kind een overdracht te doen. Op het moment dat een kind (incidenteel) buiten deze tijden gehaald of gebracht moet worden, kunnen ouders hierover afspraken maken met de pedagogisch medewerker.

Wij vinden het belangrijk duidelijke afspraken te maken over het halen van de kinderen. Als ouders zelf hun kind niet op kunnen halen, vragen wij ouders om vooraf door te geven aan de pedagogisch medewerkers wie het kind komt halen. Zonder toestemming van de ouders worden kinderen uit veiligheidsoverwegingen niet meegegeven.

5.6 Afwezigheid melden

Wij vragen ouders om hun kind af te melden als deze niet naar de peuterspeelgroep komt. Als een kind bijvoorbeeld na ziekte of vakantie wel weer komt, vragen wij ook om dit door te geven.

5.7 Communicatie met ouders

De communicatie met ouders verloopt via de pedagogisch medewerker, de groepsapp en/of de administratie. Om een brug te slaan tussen de peuterspeelgroep en thuis krijgen de ouders bij de start van de thema's middels een brief én een uitnodiging koffieuurtje VVEthuis, informatie over de activiteiten die gaan plaats vinden op de groep en handreikingen om zelf activiteiten met hun peuter te ondernemen in spel en woordenschat.

VVE Thuis

Ter voorbereiding op – en evaluatie van de projectthema's bieden we VVE thuis.

Een gezinsgericht programma voor ouders met jonge kinderen. Ouders doen thuis met hun kind activiteiten die aansluiten bij de thema's van de speelgroep. Bij ieder thema wordt een ouderbijeenkomst gehouden. Tijdens deze bijeenkomsten worden de activiteiten toegelicht en voorgedaan. Vervolgens gaan de ouders thuis met hun kind spelen, praten en voorlezen. Hierdoor komen begrippen, woorden en andere leerinhouden ook thuis aan de orde én leren ouders om hun kind te ondersteunen en stimuleren. De ouderbijeenkomsten zijn na de spelinloop voor alle ouders. De ouders krijgen materialen en activiteiten mee naar huis passende bij het thema waarmee de peutergroep werkt. Tijdens deze ontmoetingen wordt er naast projectthema's gesproken over hoe te praten/spelen met je kind. Op deze zeer waardevolle momenten is er regelmatig interactie tussen ouders onderling.

Naast bovenstaande is op de website van Spelenderwijs, www.Spelenderwijs.org, is een bron aan informatie/mededelingen voor ouders te vinden.

Wij vragen ouder(s)/verzorger(s) belangrijke informatie, zoals verhuizing, overlijden in de familie, ziekenhuisopname, e.d. aan ons door te geven, zodat wij daar begrip voor kunnen tonen en erop in kunnen spelen naar de kinderen toe.

Binnen Spelenderwijs IJsselgraaf communiceren wij naast bovenstaande op de volgende manieren met ouder(s)/verzorger(s):

- gezamenlijke activiteiten zoals creatieve – en schoonmaakavonden
- excursies (vervoer kinderen naar richtlijnen ANWB)
- bijeenkomsten/voorlichting over opvoeding/voorlichting VVE
- hulpvragen

5.8 Medezeggenschap

Op dit moment heeft PSG De Horizon nog geen Oudercommissie. Hiervoor zal actief geworven worden via de nieuwsbrief en/of een aparte brief.

5.9 Klachten

Als ouders ontevreden zijn over de opvang of de dienstverlening dan horen wij dat natuurlijk graag direct. Ouders wordt gevraagd eventueel ongenoegen te bespreken met de persoon die in eerste instantie verantwoordelijk is, veelal de pedagogisch medewerker. Vanzelfsprekend kunnen zijn ook terecht bij de operationeel manager van Spelenderwijs of bij de schooldirecteur om klachten te bespreken. Spelenderwijs heeft het beleid ten aanzien van het omgaan met en de behandeling van klachten beschreven in het klachtenreglement. Dit reglement is voor ouders in te zien via onze website.

Hoofdstuk 6 Gezondheid en veiligheid

Naast onderwijs en ontwikkeling is ook de verzorging van kinderen een belangrijke taak van de peuterspeelgroep. De pedagogisch medewerkers zijn zich ervan bewust dat met betrekking tot veiligheid en gezondheid niet alle risico's zijn uit te sluiten, maar zij zorgen ervoor dat de voorwaarden voor een gezonde en veilige opvang zo optimaal mogelijk zijn.

Om de kwaliteit en de veiligheid van de peuterspeelgroep te waarborgen vindt er 1x per jaar een risico inventarisatie plaats. Deze inventarisatie is te lezen op de website van Spelenderwijs.

6.1 Eten en drinken

De pedagogisch medewerkers stimuleren kinderen om zelfstandig te eten en te drinken. Samen in de kring eten is een gezellige bezigheid waarbij kinderen veel zelf leren doen. De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen zo veel mogelijk om dat wat ze zelf gekozen hebben ook op te eten. Er wordt geen strijd over gevoerd.

6.2 Zieke kinderen

Voor de meeste ziekten geldt dat de besmetting al heeft plaatsgevonden voordat de ziekte zich daadwerkelijk openbaart. Een kind dat ziek is heeft extra aandacht, rust en verzorging nodig. De pedagogisch medewerkers adviseren de ouders om een ziek kind thuis te houden. Meer informatie hierover is bij de pedagogisch medewerkers te verkrijgen. Wanneer een kind tijdens de kinderopvangtijd ziek wordt, bellen de medewerkers de ouders om het kind op te komen halen. Vermoedelijke kinderziekten van infectieuze aard worden gemeld bij de GGD. Het gaat dan om aandoeningen die meerdere kinderen in de groep kunnen treffen. Wanneer er een besmettelijke kinderziekte heerst, maken we dit door middel van een brief bij de ingang van de opvang kenbaar aan de ouders. Spelenderwijs heeft een ziektebeleid.

De opvang heeft een informatiemap van de GGD over infectiebeleid met daarin informatie voor ouders over hoe te handelen bij kinderziekten. Tevens kunnen zij terecht op de website van het RIVM (www.rivm.nl). De pedagogisch medewerkers kunnen altijd de meest recente informatie van de GGD voor de ouders uitprinten.

6.3 Ongevallen

Alle kinderen zijn verzekerd tegen ongevallen en schade aan derden tijdens het verblijf op de peuterspeelgroep. Deze verzekering geldt voor het verblijf in de binnen- en buitenruimte en tijdens wandelingen en excursies.

Daar waar kinderen spelen komen ongevallen voor. Alle pedagogisch medewerkers zijn in het bezit van een geldig EHBO-diploma, een aantal medewerkers zijn eveneens BHV opgeleid. Er is een EHBO-koffer die jaarlijks wordt gecontroleerd. Bij ongevallen kan het noodzakelijk zijn medische hulp in te schakelen. Ouders worden zo snel mogelijk ingelicht. Het is noodzakelijk dat ouders (of de contactpersoon) altijd bereikbaar zijn voor noodgevallen en dat de contactgegevens kloppen. Mocht er een ongeluk gebeuren waar een arts naar moet kijken, dan gaat één van de beroepskrachten bij voorkeur naar de huisarts van het kind. Indien dit niet mogelijk is gaat één van de beroepskrachten met het kind naar een andere huisarts. De ouders worden altijd op de hoogte gebracht en waar mogelijk gaat het in overleg. Ongevallen die gebeuren, worden op de peuterspeelgroep geregistreerd. Hiervoor is een speciaal formulier aanwezig. Op deze manier kunnen wij goed in kaart brengen welke ongevallen gebeuren, hoe er gehandeld is en of dit in de toekomst vermeden kan worden.

6.4 Medicijngebruik

Als een kind medicijnen gebruikt vragen wij de ouders een 'Overeenkomst gebruik medicatie' in te vullen en deze te ondertekenen. In de overeenkomst staan de gegevens over de aandoening en nodige behandeling. Ouders geven de pedagogisch medewerker tevens instructies over hoe het middel toe te dienen, op welk tijdstip en hoe het bewaard moet worden. De pedagogisch medewerkers geven de kinderen geen paracetamol zonder medicijnverklaring.

6.5 "Vier ogen principe"

We werken volgens het vier ogen beleid. Het vier-ogen principe betekent dat altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren bij een beroepskracht in de kinderopvang.

Op PSG de Horizon hebben wij dat als volgt georganiseerd:

<i>Ruimte</i>	<i>Vier ogenprincipe</i>
De groep	De deur staat zo mogelijk open, gescheiden door een hekje. De groepsruimte is voorzien van ramen, anderen kunnen altijd binnen kijken.
Natte ruimtes	Zijn voorzien van schuifdeur met glas en kleine deurtjes voor toiletjes.
Hal/ overige ruimtes	Deur met raam, ramen bij de lokalen.
Buiten	Het speelgedeelte van de peuters is gesitueerd op de binnenplaats. Rondom zijn ramen aanwezig, zodat het plein altijd zichtbaar is.

6.6 Risico-inventarisatie

De beroepskracht biedt elk kind een voldoende veilige en gezonde omgeving aan, waarin het ongehinderd op ontdekkingstocht uit kan gaan. Wij gaan van het principe uit, dat kinderen moeten leren door vallen en opstaan. Ook leren wij de kinderen, dat niet alles zomaar kan en mag. Op de peuterspeelgroep wordt elk jaar een risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid uitgevoerd. Wanneer nodig leidt dit tot actie. Resultaten worden vastgelegd in een verslag.

De veiligheid proberen we te waarborgen door de volgende maatregelen:

- ✓ Kindvriendelijk speelgoed; geschikt voor de leeftijdsgroep. Kapot materiaal wordt gerepareerd of vervangen;
- ✓ Een kindvriendelijke ruimte die voldoet aan de wettelijk vastgestelde eisen;
- ✓ Objecten buiten - als een glijbaan of schommel - worden jaarlijks gecontroleerd;
- ✓ Gevaarlijke dingen (hete kopjes thee, schoonmaakmiddelen) worden buiten het bereik van kinderen gehouden;
- ✓ Er is een ontruimingsplan aanwezig, zodat leidsters weten hoe zij moeten handelen als er zich een calamiteit voordoet;
- ✓ Jaarlijks wordt er een ontruimingsoefening met de kinderen gehouden;
- ✓ Er wordt jaarlijks een risico-inventarisatie gedaan die door de GGD wordt gecontroleerd. Het inspectierapport van de GGD ligt ter inzage op de locatie en is in te zien op de site.
- ✓ Regels voor de kinderen;
- ✓ Vanuit het vaste team zijn alle beroepskrachten in het bezit van een BHV certificaat;
- ✓ Er is een EHBO-koffer die jaarlijks wordt gecontroleerd;
- ✓ De speelzaal is overzichtelijk door veel glazen wanden;

6.7 Huisregels

In de huisregels van PSG De Horizon staan specifieke (aanvullende) afspraken over veiligheid en hygiëne. We borgen deze afspraken door ze op papier te zetten, ze terug te lezen en spreken elkaar indien nodig aan op het niet nakomen van de regels.

Uitstapjes

Wanneer wij grote uitstapjes gaan maken wordt hiervoor apart toestemming gevraagd.

Omgang met film-, video- en fotomateriaal

Er zijn genoeg leuke en fijne momenten om vast te leggen op foto en/of film. Graag delen we deze kiekjes met de ouders. De foto's kunnen bijvoorbeeld worden gedeeld middels een nieuwsbrief of via de website of facebook. Bij de inschrijving kunnen ouders aangeven of zij wel of geen toestemming geven tot het maken van film-, video- en fotomateriaal voor intern en extern gebruik.

Brandpreventie

Naast de bovengenoemde inventarisaties worden extra inventarisaties uitgevoerd in het kader van de brandveiligheid en is er aandacht voor brandpreventie en brandoefeningen. Meer informatie hierover staat in het calamiteitenplan/ontruimingsplan dat aanwezig is op OBS De Horizon. De evacuatie route hangt in de hal. De pedagogisch medewerkers/kinderen oefenen het ontruimen regelmatig, zodat zij weten wat er gaat gebeuren mochten zich calamiteiten voordoen. Bij evacuatie wordt het voor de kinderen bekende ontruimingskoord gebruikt.

6.8 Calamiteiten

Binnen de opvang is op elke groep minimaal een medewerker aanwezig die bedrijfshulpverlener (BHV'er) is. De BHV'er neemt bij ongevallen de leiding. Zo nodig worden de ouders en huisarts of andere deskundige op de hoogte gesteld. Als de ouders niet bereikbaar zijn wordt het noodnummer, dat ouders van tevoren moeten doorgeven, gebeld. Het ongeval wordt geregistreerd op de lijst voor de risico-inventarisatie. Afhankelijk van de situatie worden er maatregelen genomen en afspraken gemaakt.

6.9 GGD

Jaarlijks komt de GGD op PSG de Horizon. Er wordt dan gekeken of we handelen zoals we dat hebben afgesproken in ons beleid en of we ons houden aan de Wet Kinderopvang. Van dit bezoek wordt een rapport gemaakt. Dit inspectierapport is te raadplegen op de groep en via de website van Spelenderwijs.